ма, яким чином стануть сьвятими згадані люди не партійні, які будуть хвалити за добре, а ганити за зле Після нашої думки, як рівнож після першого висказу „політика“ з „У. Голосу,“ що всї люди і партії мають блуди, — винайдені „політиком“ з „У. Г.“ „сьвятцї“ можуть таксамо помилитись і хвалити за зле або ганити за добре, або прямо мовчати, щоби людям не сказати правди, та не показати свого правдивого лиця, як се роблять п. п. політики з У. Голосу.

Перечитуючи дальші стрічки статі д. „Х.“ в „У. Голосї“, доходимо врештї до клубка і находимо „сьвятцїв“, які мають бути взірцем самого добра і користи, а сьвятцями сими мають бути „політики“ від „У. Голосу“, бо д. Х. говорить, що їх цїлию має бути — „усунути всяке лихо, запровадити здорові відносини.“

„Сьмішно нам з „льоґічних“ виводів д. „Х.“, який зі своєю Ко. робить себе взірцем доброти, хоче ганити блуди яких допускають ся другі люди, та хоче запровадити „безблудну“ роботу, допускаючись рівночасно в одній, невеличкій зрештою статї стільки льоґічних блудів...

„Лікарю, виліч вперед самого себе“, отсю стару „пилку“ повинніб вперед зажити політикери від „У. Голосу“, а опісля нехай забирають ся вже до лїченя та вишукуваня блудів у других...

В минувшім числї „Канади“ ми, поясняючи становище партій консервативної й лїберальної до нашого населеня в Канадї, сказали, що „У. Голос,“ як народна ґазета, повинен і мусить сказати „так“ або „нї“ — „зле“ або „добре“... Та політикери з „У. Голосу“ вмісто відповісти щиро і отверто, крутять і вертять, щоби тільки не сказати правди щоби не признати нам слушности, а рівночасно мають лице говорити, що хвалять за добре...

Пан „Х“ пише в однім місцї що партія лїберальна й консервативна є одна кові, бо каже, що „обі не переважалиб одна другої“. Значить ся, що після думки п. „Х.“ все одно для нас; чи лїберали не позваляють нам уживати рідної мови, чи знов консерватисти позволяють... Як з школою, так і без школи, як з своїми учителями так і без учителїв. Таку думку проповідують (хоч може і несьвідомо) „політикери“ від „Укр, Голосу“.

В дальшім місци знов пан „Х.“ спускає троха з тону та говорить, що „на безрибю і рак риба“, а „з двох лих належить вибрати менше лихо“. Цїкаво-б лише знати, що п. „Х.“ уважає за те менше лихо, яке нам має стати ся? Чи, припадково, не затримане консерватистами двомовної системи в Манїтобі та уживане в сих школах нашої рідної мови?

Та хоч як полїтикери від „Укр. Голосу“ крутять і замилюють людям очи то все таки вони мусять сказати отверто, з ким і кого при слїдуючих виборах Русини мають попирати: консерватистів чи лїбералів?

„Гаком“, яким „Укр. Голос“ викручує ся, ніхто не буде задоволений.

Новий винахід п. Жеребка.

П. Жеребко, що полишив по собі в Канадї память вельми заслуженого мужа, першого публїцисти Українцїв, що заговорив про наші культурні справи у „Фрі Прес“, якого Канада виряжала до рідного краю, аби він вернув по якимось часї канадийським Костем Левицьким — не завів надїй приятелїв. Він зробив не звичайне відкрите, як спасти Україну. Football — ось сей чудовий лїк. Він же не дармо кілька лїт бігав за мячем, копав його так ревно, що ледви перелїз через ослячий міст, яким вийшов педестал найбільшого Канадо-Українця. Не дивниця, що тепер, ходячи по стрийськім парку у Львові і бачучи, як на лавках бідні студенти томлять ся над Тацитом, як се він пише настршив ся що вкінци і йому доведеть ся посидїти над книжкою, аби зрівнатись знанем з галицькими ґімназістами і пустив ся на міркованя хитрого малороса. Киньте, каже, книжку, вирокуйте на зелену траву ви дурники і ви старі дурнї що мучитесь по бюрах, станьте муж при мужови, валїть ногами у мяча, а розпадуть ся кайдани і встане вільна Україна.

Цїкаве і се, що „Малпяче зеркало“ досягло сего пана аж у львівськім забавовім парку і попсувало йому гумор.,. Отже до ґалерії типів як: Крат, Ґлова і Гикавий допасував ся ще один оказ, Удар об стіл, а ножицї все озвуть ся...

Ну-ну, приємно нам буде зі собою поговорити.

Носив вовк — понесли й вовка.

Часопись „Новини“ доносить, що почмайстер на Веґревіл посварив ся з п. Петром Зваричем, знаним нотарем і лїберальним прихильником на Веґревіл. Річ ходила о 30 центів, які веґревільський постмайстер був винен п. Зваричеви, та на домаганя Петра не хотів їх віддати. З „бійки на язики“ прийшло до бійки на кулаки і почмайстер (Анґлїк) підбив троха очи та закровавив лице Зваричеви. Зварич подав почмайстра до суду, однак нич не скористав,, Почмайстар всему заперечив і Петро лишив ся без сатисфакції.

Хоч як неприємно нам згадувати про сю, немилу для п. Зварича пригоду, мусимо однак сказати, що „трафила коса на камінь“, бо й п. Петро Зварич любив нераз „хвалити ся“ своїми кулаками, а ще тим більше, коли подибав слабшого від себе противника.

П. КАРМАНСЬКИЙ.

МАЛПЯЧЕ ЗЕРКАЛО.

(Листи з Канади і про Канаду до „Канади“)

VI. Лист.

Горі імієм серця!

Признам ся, що не люблю читати часописів. Від часу, як я був редактором часописи „Сим побідиш“, як я мусів читати 50 ріжних дневників, що про ту саму справу говорили на 50 ладів, подавали ту саму новинку в пятьдесятьох сорочках, від часу, як я що тижня мав пересїчно по пять процесів, від сего часу я так зненавидів часописи, що благословлю своє щасливе положене, яке мене звільнює від читаня дневників Бо від сеї хвилї менї прибуло 15 фунтів на вазї, я зацитькав свої нерви, а що найважнїйше — я знов повірив в етику, повірив в правду і набрав охоти до житя.

Ще раз признаю ся, що не люблю читаня ґазет. І тому, утїкаючи з рідного краю між людий, яких мови не розумію, я тим самим асекурував ся перед часописями. А щоби вороги не могли мене переслїдувати, насилаючи менї наші часописи, я утїк інкоґнїто і не подав своєї адреси навіть рідній жінцї. Щось зо два тижнї т. зн., як довго був я на мори, я був безпечний. Та скоро тільки я осів в однім місци на континентї, сейчас на мій спокій, на моє здоровле, на мою віру в людий, а може і на моє житє зробив замах якийсь тяжкий ворог, якого я доси не міг вислїдити. За кождим разом, як виходжу, або вертаю домів, на порозї моєї хати здибаю ґазету..... На щастє, мій невідомий менї ворог не осягнув цїли. Се анґлїйські часописи і я спокійнїсенько відкопую їх з порога на вулицю, лишаючи приємність їх читаня воробцям і волоцюгам-собакам. І регочу ся в душі з мого завзятого ворога. Та лихо не спить.

Маю кромі сего скритого ворога цїлу армію отвертих ворогів. Се мої земляки в Канадї, з яких кождий є або редактором, або співробітником, або співвласником, або дописувателем, або кольпортером, або вкінци симпатиком якоїсь ґазети, видаваної на мові менї вчасти зрозумілій, котра має назву канадийсько-української мови.

Аж сї вороги доїхали менї кінця.....

Куди не повернусь, все один з сих моїх гонителїв забіжить з заду і встромить менї в кишеню свою ґазету так, що вертаючи домів, я все обтяжений сим паперовим добром до сего степеня, що мої сусїди, не знаючи моєї професиї, стали мене вважати власником ґазетярського бюра, або бодай розносщиком ґазет.

Але се щойно половина лиха.

Шановний читач міг замітити, що я дотепер зовсїм не говорив на тему намічену в заголовку сего листа, І вже побоююсь, що стріну ся з закидом, що не говорю до річи. А се був би для мене вельми болючий удар, бо тим самим я зрівнав би ся з усїми тутешнїми бесїдниками, яких я мав нагоду й щастє до тепер чути. Отже приступаю до річи.

Часописів, що розпихали менї кишенї, я все таки не читав. Аж одного разу, викидаючи з кишенї докоша два тузини сеї лїтератури, я кинув на один примірник оком і переборов себе, здобув ся на героїзм. Перед моїми очима стояв заголовок новинки: „Вісти з Запорожи або Геройські подвиги наших землків у Віннїпеґу“.

Заголовок менї подобав ся і я став читати далї: „Вчера о півночи 5 наших земляків побило ся з мурином Діком о дївчину родом з південної Африки (імя єї еще нам невідоме) і віднесли над противником повну побіду, бо його закололи ножами. Всїх героїв арештовано і відставлено до корту. Так слава про нашу відвагу і силу тріюмфує навіть і за океаном“.

Вістка менї подобалась і я перекинув листок та став читати далї:

„Знов нова жертва анґлїйського насильства над нашим бідним народом“.

„Вчера тутешнїй суд видав вирок на нашого земляка Н. Н. на повішенє. Невинна жертва впала жертвою анґлїйської нетоляранції, бо Н. Н. лишень позволив собі на жарт і заколов на вулицї Ruthenian ave. полїсмена.

Се вже пятий вирок смерти на нашого земляка в сїм роцї в нашім містї.

Шалїйте тирани!

Низше вичитав я таку новинку:

„Благородна інституция“.

„Останньої суботи віннїпеґська полїция замкнула в арештах 77 наших робітників за піятику. Сим разом число щасливих, що в часї безробітя дістали безплатне удержанє, зменшилась о 15. — Новий доказ неприхильности правлячих чинників до нашого народу“.

Читаю далї:

„Місцеві вісти — Модерні подружа“.

„Звісний дїяч між нашими робітничими орґанїзациями, соціялїст імярек Крутий покінчив час свого пожитя з жінкою т. зн. трилїтний період (бо на протяг такого часу звінчав ся він зі своєю бувшою жінкою) і справивши товаришам і жінцї прощальний пир, розпращав ся на нїм зі своєю подругою дуже сердечно поручаючи єї і троє дїточок опіцї комуни. Вдовою заопікував ся покищо товариш Найман, а дїти відвезено до заведеня для сиріт і знайдів. Vivat sequens“!

„Добрий бізнес“.

„Вчера видїл „товариства Каганця“, що удержував українську школу сего імени, заключив в канцеляриї нотара Нечитайла контракт, на основі якого відпродав школу при Burrows str. ч. парц. буд. 1777 жидівській комунї на синаґоґу. Видїл продав школу за 13 сот (вона коштувала 45 сот) і якусь часть приходу жертвував на добродїйні цїли. Честь єму за се!“

„З культурного житя канад. України“.

„Минулої недїлї устроєно заходом комітету лїтературний вечір у „Walker Theatre“ на дохід хорого письменника у Львові. Публїка дописала, бо зібрало ся аж 5 тисяч учасників. Хор під батутою звісного вправного діріґента Дериноса відсьпівав прегарну пісню: „Мир вам братя“ а відтак наступив відчит. Недорода про лїтературну дїяльність згаданого хорого письменника. Однак з огляду на спізнену пору дві третини слухачів опустили салю, та мимо сего зібрано між оставшими ще 5 дол. і 55 цент., якими по доданю 35 дол. 45 цт. з кишенї комітету заплачено салю.

Вступ, як звичайно в недїлю, був вільний“.

„З судової салї“.

„П. Крат, звісний заслужений дїяч як знаменитий орґанїзатор і справдїшний добродїй робітників виточив процес редакциї „Канад. Січи“ за новинку, в якій кинула згадана шмата на него клевету, буцїмто він з товаришами, що творили „Раду Сїмох“ (дуже гарна назва!) присвоїв собі півчверта тисячі, зібраних на ратоване Мирослава. Сьвідки виказали невинність Крата і Комп. і редакцію „Канад. Січи“ засуджено на грошеву кару“.

„Ще про Крата.“

„Тов. Крата, його партийник іменем Задирчиний написав в тійже „Канад. Січи“ допись, де виказує, що Павло, хоч він і очистив ся перед судом, все таки „замочив“ руки у фондї „на ратунок Січинського“, бо він один з „Ради Сїмох“ знає се з конкретного жерела.

Крат у відповідь на сю нову клевету відповідає у своїм „Смаровилї“, що Задирчиний мстить ся на нїм за се, що він 1. дав йому з сего фонду тільки $700., 2. що він віддав йому гроші, які згаданий клеветник, зрадник і сукин-син (sic!) вкрав з партійної каси, призначеної на закупно взірцевої партийної фарми“.

„Новий наш культурний здобуток“.

„Сеї недїлї висьвятив наш архипатріярх Макарій 15 нових сьвящеників, переважно углекопів з Альберти, для нашої незалежної, або презбітеріянської церкви. Горі імієм серця!“

„Радісна вістка“.

„Вчера депортовано з Віннїпеґу до старого краю 5 тамошнїх академиків, що приїхали робити конкуренцію нашим старим дїячам.

Котюзї по заслузї....“

Та бачу, я стаю нудним, бо передруковую вісти, які кождий знає з ґазет вже давно. Але я так захопив ся сими симпатичними новинками, що мусів їх перед кимнебудь повторити.

На закінченє скажу лиш се, що овочем сеї лектури було моє заінтересоване тутешними часописями і що від сеї пори я кинув ся з жаром до читаня сих незвичайно цїкавих журналів так, що нинї я вже досить добре поінформований про культурне і національне житє наших канадийських іміґрантів, про їхні змаганя, дотеперішні і будучі культурні здобутки, що певно будуть незвичайно великі і гарні.

Най Бог благословить ваш чесний труд сердечні земляки мої любі і великі подвижники!

(Дальше буде).

Замовляюча картка на „Канаду“.

Просимо витяти сю картку і післати на адресу: „CANADA“ 231 Fort Str. Winnipeg, Man.

Ruthenian Publ Co. Ltd.
261 FORT Str. Winnipeg, Canada.

Прошу о висилку менї „Канади“ почавши від.....

Імя.....

Адреса.....

Почта.....